www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРІЙ ЦЕНТИ. РІК XXXIX. Ч. 231. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 5 жовтня 1931.

VOL. XXXIX. No. 231. Jersey City, N. J., Monday, October 5, 1931. THREE CENTS.

ВИДАТКИ НА ЖИТТЯ ЗМЕНШИЛИСЯ НА [illegible], А ЗАРОБІТКИ НА 40%

ВАШИНГТОН. — Етелберт Стюарт, „Юнайтед Стейтс Комішенер оф Лейбор Стетістікс", подає на підставі обчислень, що між 1925 і 1931 роками видатки на удержання зменшилися на 15%, але зате заробітки зменшилися на 40%.

Стюарт каже, що це не значить, що заробітні платні зменшено аж на 40%, бо тут взято під увагу безробіття та це, що люди працюють тільки по два або три дні на тиждень.

Стюарт подає далі, що, приміром, поживи спала в ціні на 35%, але коли взяти інші видатки, які мусить оплачувати робітник, щоб удержати родину, то виходить, що кошти удержання як цілість зменшилися тільки на 15%. Тому робітники більше потерпіли через зменшення заробітних платень ніж зискали на спадку цін.

ЗАПОВІДАЮТЬ БЕЗРОБІТНУ ПАЙКУ І РОЗРУХИ.

НЮ ЙОРК. — Томас Лемонт говорив до 250 визначних нюйоркських банкирів і промисловців і виняв їх складати добровільно жертви на допомогу безробітним, бо коли приватна жертвенність не буде вистарчаючою, правительство буде змушене приступити до виплати безробітної пайки.

Оту промову виголосив він зприводу кампанії за збірку $12,000,000, призначених на допомогу безробітним міста Ню Йорку. Таких безробітних нараховують тепер 750,000, між якими є 160,000 осіб і голов родин, позбавлених уже всяких засобів до життя.

Бувший говернор Смит, взиваючи до допомоги, заявив, що коли її не дамо, то треба надіятися серйозних розрухів безробітних.

„КАРДИНАЛС" ЗНОВУ ПОБІДИЛИ.

СЕЙНТ ЛУІС. — При другім змаганню бейзболової дружини „Кардиналс" з „Атлетікс" перші вийшли побідниками. Грі приглядалося понад 37,000 людей.

ЗА ДВОМОНЕТАРНУ СИСТЕМУ.

ВАШИНГТОН. — Сенатор Бора переконував президента Гувера, щоби скликати міжнародню монетарну конференцію в справі уставлення трівкої вартости срібла в порівнанню з золотом. Бора є тої думки, що таке уставлення цінн срібла відчинило би нові ринки збуту й допомогло би до ліквідації економічної депресії.

ФУТБОЛОВА ГРА АРМІЇ З МАРИНАРКОЮ.

ВАШИНГТОН. — Армія Спасення поробила заходи, щоби відбулися футболові змагання Армії з Маринаркою. Гра має відбутися в Ню Йорку. Дохід піде на допомогу безробітним.

РЕДУКУЮТЬ МАРИНАРКУ.

ВАШИНГТОН. — Секретар маринарки Адемс скликав найвищих офіцирів маринарки і повідомив їх, що президент вимагає як найдальше йдучого зменшення видатків на фльоту. Разом з тим він дав офіцирам три тижні часу на вироблення проєктів редукції видатків.

Кажуть, що наслідком цього будуть вицофані з руху 20 воєнних кораблів, як і зменшиться число маринарів. Думають зредукувати фльоту щодо мужи на яких 15,000 маринарів.

ГРІН ПРО ОПОДАТКУВАННЯ БОГАЧІВ.

ВЕНКУВЕР (Канада). — Вилем Грін, президент Американської Федерації Праці, далі осуджує дуже гостро зменшування заробітних платень. Він каже, що коли робітники не будуть користати справедливо з зисків промислу, то будуть домагатися зміни спадкових законів, щоби держава могла забирати при спадках ті маєтки, які зібрано коштом визиску праці робітника. Робітники будуть теж домагатися підвищення доходових податків, щоб і тим робом держава могла забирати завеликі доходи промисловців. Ми не можемо дозволити, казав Грін, щоб одиниці збивали маєтки, а маси робітництва голодували.

ЩАСЛИВИЙ КУТОК НА СВІТІ.

БРАЄРКЛІФ (Ню Йорк). — Місцевий комітет допомоги безробітним подає, що має до розпорядимости ріжні джаби, але не може знайти безробітних у місті.

ПОКИНУВ СВІТ, БУДУЧИ „ЗДЕГУСТОВАНИМ" З УРЯДУ.

ВІЛІГ (Вест Вірджінія). — Гол Гюстон, літ 60, відобрав собі життя револьверовим вистрілом, пожертвувавши життєвим виглядів на краще життя. У залишеній записці він подав за причину смерти те, що не може довше дивитися, як правительство нищить народне богатство і яке воно нездарне в управі краю. Таке правительство, писав Гюстон, є нечестю для цілого світа й воно мусить піти в забуття.

ЖІНКИ В АГІТАЦІЇ ЗА МИРОМ.

НЮ ЙОРК. — Мейор Вокер приймав делеґацію з 50 жінок, котрі від імени Міжнародньої Жіночої Ліґи Миру й Свободи ведуть пропаґанду за міжнародне замирення.

Вокер заявив, що місто Ню Йорк є саме приміром міжнародного зобрання, бо в цьому місті на світі це живе стільки народів, що в Ню Йорку. А всі жиють у згоді й спільно разом працюють.

РЕВІЗІЯ В РЕДАКЦІЇ „ГРОМАДСЬКОГО ГОЛОСУ".

Дня 1 вересня ц. р. перевели органи слідчої поліції ревізію в льокалі редакції „Громадського Голосу". Шукали за скриптами сконфіскованих статей найновшого числа „Громадського Голосу", зокрема замітки, написаної з приводу голосів польської преси у звязку з убивством посла Голуфка. При тій нагоді забрали всю редакцийну переписку переписку Головного Секретаріяту УСРП.

АРЕШТУВАННЯ В ЗВЯЗКУ З УБИВСТВОМ ПОСЛА ГОЛУФКА.

У звязку з убивством посла Голуфка слідчий суддя з Дрогобича після переслухання приказав арештувати Марію Фабік, служницю вілли СС. Василянок, і Ол. Буйного, портієра тієї вілли. Ведуть дальше слідство.

КАРА СМЕРТИ ЗА ЗРАДУ ВІЙСЬКОВИХ ТАЙН.

У Лодзі арештували майора Гумницького, спільника розстрілянного майора Демковського. Гумницькому доказали, що він, як шеф канцелярії мобілізаційного реферату ДОК Варшава, зраджував військові тайни. Тому Гумницького переказали військовому наглому судови, який зібрався 1 вересня у Бересті над Бугом. Разом з майором Гумницьким арештували емеритованого капітана Рудзиньского. Наглий військовий суд засудив Гумницького на деградацію, виключення з війська, відбрання горожанських прав і кару смерти (розстріляння). Справу Рудзиньского передали цивільному судови.

АРЕШТУВАННЯ В СУДІ.

В канцелярії IV цивільного відділу апеляційного суду у Варшаві явився прокуратор для політичних справ і перевів ревізію. Наслідок ревізії був такий, що арештовано урядовця Станислава Фалковського під замітом протидержавної акції. Це вже другий випадок викриття небезпечних людей у суді, бо перед кількома місяцями було подібне арештування в найвищому суді.

САМОГУБСТВО.

В зносині (Львів) застрілилася 18-літня абсольвентка торговельної школи, Олена Сильвестер. Вона написала до своїх батьків листа, в якому каже, що для неї життя не представляє ніякої вартости і що вона хоче вмерти. Причина самогубства молодої дівчини, дочки дуже маєтних родичів — не вияснена. І самогубство викликало в Зносині велике враження.

ПОЖЕЖА.

В Биткові Новім, пов. Радехів, згоріло 8 мешкальних домів і господарські будинки. Кільканацять родин опинилося без даху над головою. Шкоду обчислюють на 100 тисяч золотих.

ЗГОРІЛИ СТИРТИ.

Нічию з 23-го на 24-то серпня в Слонську, пов. Дрогобич, невідомі справники підпалили стирти збіжа на фільварку гр. Скарбка. Згоріло 120 кіп пшениці. Справники украли теж два коні, що паслися біля фільварку.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ЖЕНЕВІ.

Українські справи перестають бути льокальними питаннями якоїсь зі східно-европейських держав, але прибирають широке міжнародне значення. Тому явилася потреба поширення вже істнуючих звязків та кращого наладнання й сконсолідовання інформаційної праці за кордоном. Для цього Українське Бюро в Лондоні оснувало свою філію в Женеві.

Женевське БЮРО буде міститися при 29 Ке до Мон Блян, де вже приготовано кімнати і всю потрібну обстанову. Після переведення формальностей, яких вимагають швайцарські закони, і після доповнення та вишколення відповідного персоналу, почне Бюро незабаром свою працю.

АНГЛІЙСЬКА КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ.

National Minorities To-day — by the Rt. Hon. **Lord Noel Buxton.** Published by the Ukrainian Bureau, 40, Grosvenor Place, London, S.W.1. Так називається нова книжечка, яку видало власним коштом УКРАЇНСЬКЕ БЮРО В ЛОНДОНІ. Стаття лорда Ноел-Бокстона була друкована в місячнику „Корент Ревю" з серпня 1931 р. На прохання БЮРА лорд Бокстон і редактор „Корент Ревю" дали дозвіл видати статтю осібною відбиткою. Лорд Ноел-Бокстон перед виданням ще раз справив і доповнив статтю.

Стаття поважного члена Палати Лордів дуже цікаво і річево обговорює меншостеве питання, головно українське. „Ще більше є число Українців, поверх чотири міліони — пише лорд Ноел-Бокстон — які найбільше терплять у Польщі. Їхня справа заставила звернути увагу на себе цілого світа, через дикий терор, якого допустився на них минулої осени польський уряд..."

ОТЖЕ НЕ БУЛО САБОТАЖУ.

Слідство в справі підрізання телефонічних стовпів у Модричі виявило, що первісний здогад, начеб стовпи підрізали українські саботажисти, була зовсім неправдива. Підрізання стовпів відбірці ропи мало характер особистої пімсти і не має нічого спільного з політичним замахом. Поліція арештувала Яна Киньотка з Гуничів, робітника нафтового шибу в Модричі, якого фабрика відправила недавно. З пімсти Киньотек підрізав телефонічні стовпи, які є власністю відбірні ропи.

НОМЕРЛА ПРИ ДОЄННЮ.

В Поздишовцях на Словаччині пішла доїти корову вдова Анна Дрибинкова. Ще не скінчила доєння, коли дівчина впала в рух і бабка перевернулась і дно! Корова так сильно почала ревіти, що сусіди занепокоїлись і прийшли подивитись. Так знайшли в стайні мертву жінку.

СТРАТИВ ЗІР, ЧИТАЮЧИ НА СОНЦІ.

В Домачеві коло Берестя вигрівалося на сонці богато людей. Нараз счинився між ними крик. Незадовго вийснилося, що 17-літній Врублевський при читанню книжки стратив нагло зір. Мимо лікарської помочи лишився надалі сліпим.

ВБИВ ЖІНКУ І САМ ПОВІСИВСЯ.

У Львові при Вулецькій дорозі жив 56-літній нафтовий робітник Павло Липка, батько 6 дітей. Працював головно за кордоном і присилав жінці гроші. За три роки привіз до дому 40 тисяч золотих. В останніх місяцях довідався Липка, що жінка зраджує його з якимсь залізничником. Не помагали вговорювання, а ще гірші настали для Липки часи, коли він побив жінку, думаючи, що так примушує її до себе. Відтоді приходив в родині до страшних авантюр. Коли 2 вересня діти пішли до школи, Липка вбив жінку залізною штабою, а потім сам повісився в комірці.

ЛІСОВИЙ ЧОЛОВІК.

У Яловині і околиці ходили чутки, що в тамошніх лісах живе „лісовий чоловік", увесь зарослий, у лахмітті та брудні. Поліція зацікавилася ним і дійсно знайшла в лісі його шатро, збудоване з гілляча. Та не знайшли „лісового чоловіка. Вкінці переконалися, що він переховується на дереві. Коли „лісовик" побачив, що його віднайшли, зіскочив з дерева та пустився втікати. Втікав 2 км., вкінці його зловили. Насамперед обстригли „лісовика" у фризієра, бо був страшенно зарослий, потім викупали й вдягли. Показалося, що „лісовик" це 22-літній Генрик Якубовський з Полоцька, комуністичний аґітатор. Тому два місяці підчас заворушень у Полоцьку аґітував Якубовський, а що боявся арештування, втік у ліси та скривався два місяці. Тепер „лісовик" сидить уже в судовім арешті і відповідатиме за протидержавні виступи.

СУМНІ ВІДНОСИНИ.

Нехай відомо буде дирекції польської державної гімназії в Золочеві, що кількох її учнів, Поляків, замешкалих при вул. Глинянській, протягом цих ферій заслужилися видатно для ідеї братнього співжиття обох народів і виставили вимовне свідоцтво не тільки свому вихованню, але й педаґоґічній системі, яка панує тепер у польських домах і школах. Вони безнастанно напаствували Українців, що переходили цією вулицею, висміваючи їх та лаючи голосно. Не зважали на погрози нападених, що підуть зі скаргою до дирекції їхньої школи. Предметом свого геройства зробили особливо одного вчителя „Рідної Школи", що мешкає при тій самій вулиці, засипуючи його безнастанно словами, які ображують його особисту й національну честь. У своїй агресивності посунулися до того, що позволили собі висміяти одного старшого Українця, інтелігента, що переходив вечером з жінкою, наслідуючи його хід, мову, рухи і т. п. Реакції у цьому спорті здобув учень V кл. Подгурський, син професора тож гімназії (він попрацить публично з кількоюпайпоску закурити). От як рідно вміє виховати польська молодь проводити шкільні ферії! („Діло").

ЗАТРОЄНІ ГРИБАМИ.

На Сяну, передмістю Бережан, затруїлися грибами родини М. Кукурудзи. Затроєних перевезено до шпиталю, де всі померли.

УМЕР ГОЛОВА „ПРОСВІТИ" МИХАЙЛО ГАЛУЩИНСЬКИЙ

ПОКІЙНИЙ ПЕРЕЖИВ ЛЕДВИ ПЯТЬДЕСЯТЬ ЛІТ ВІКУ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Несподівано для всіх умер довголітній голова Товариства „Просвіта" й визначний український культурний діяч Михайло Галущинський. Покійний уже довший час нарікав на нездорове серце та на астму, але ніхто не припускав, що його, маючого заледви пятьдесять років життя, забере так скоро смерть.

В покійному галицька Україна стратила визначного й трудолюбного культурного діяча на полі позашкільної народньої освіти.

ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН ПОЛЬЩІ ПОГІРШИВСЯ.

ВАРШАВА (Польща). — Премієр Пристор заявив у соймі, що, з огляду на спад ціни англійського фунта, в Польщі значно погіршилось економічне становище. Тепер польський вугіль і ткацькі вироби не можуть конкурувати в ціні з англійськими, а тому на міжнародних ринках Польща стратила на користь Англії. Польща доставляє для Англії солонину і мясо. З упадком ціни англійського фунта польська торговля цими та іншими продуктами хліборобства почала поносити великі втрати.

Наприклад, ціни на худобу впали за 48 годин на 20%, а вони вже й дотого були такі низькі, що ледви випачувалися хліборобам продавати свою живність. Тепер хлібороби не можуть дістати за свою худобу навіть тих грошей, що вона варта для них самих.

Уряд каже, що він за всяку ціну буде старатися втримати польський злотий на теперішній висоті його вартости, бо тільки таким чином Польща буде мати довіря в фінансовім світі й зможе затягнути нові позички. Для збалянсовання буджету, крім ріжних способів, Польща стягає на 5% утримання всім своїм урядовцям. Минулого року утримання їм уже зменшено на 15%.

ОДНИМ ФРОНТОМ ПРОТИ ЯПОНІЇ.

ШАНГТАЙ (Китай). — Представники кантонського й нанкінського уряду прийшли до порозуміння. Обидва уряди мають обєднатися в один національний уряд, щоб Китай мав спроможність спільними силами боротися з Японією. 12 жовтня зїдуться уповноважені обох урядів для вибору кандидатів на становища в новому обєднаному уряді.

З Москви прибула на пограничну стацію Манчулі російська місія. Тут вона мала нараду з командуючим китайськими військами в тому районі. Росіяни заявили, що на кордоні Манджурії знаходиться 20,000 російського війська з літаками й танками. Вразі потреби Росія може захистити від Японців Східно-Китайську залізницю. Китайці відмовилися від допомоги Росії й заявили, що вони самі зможуть охоронити цю залізницю.

ЗАВОРУШЕННЯ БЕЗРОБІТНИХ.

ГЛЕСГОВ (Англія). — Криваві заворушення безробітних відбулися в місті. Маси безробітних, узброєні палками, молотками, сокирами і взагалі всім, що лише попалося під руки, нападали на поліцію, що старалася їх розігнати. Багато знайшлося поранених серед безробітників, а також серед поліції.

Місцями демонстрація переходила в справжній погром, коли безробітні громили й грабували ріжні крамниці. Поліції з трудом пощастило припинити ворохобню, але на вулицях міста ще не спокійно, бо в ріжних частинах його збираються окремі гуртки для демонстрації.

ЛИНДБЕРГ ТРОХИ НЕ ЗАГИНУВ.

ШАНГТАЙ (Китай). — Коли спускали на воду гидроплян Линдберга, на якому він мав знову летіти для оглянення районів новеї довкола Ганкова, гидроплян перевернувся. Линдберг, його дружина й представник Ліґи Націй, д-р Ворцин, опинилися в бурних потоках ріки Янгце. Лише поспіх матрозів з англійського корабля „Гермес", який є літаковою стацією, уратував усі троє від загибелі.

Вода дуже ушкодила літак і тепер ще годі сказати, чи вдасться направити його так, щоб Линдберги змогли летіти ним далі.

МЕК ДОНЕЛДОВИ ВИСЛОВЛЕНО ДОГАНУ.

ЛОНДОН (Англія). — Премієр-міністер Мек Донелд здавав звіт зі своєї діяльности перед зборами членів Партії Праці в тому районі, звідки його вибрано до парляменту. Мек Донелд пояснював, чому він став на чолі національного уряду.

Після нападів на Мек Донелда бувших його партійних товаришів збори ухвалили йому догану й не приняли його пояснень. З цього району, Сиґем, намічають іншого кандидата до парляменту.

УМЕР СЛАВНИЙ СПОРТСМЕН.

ЛОНДОН (Англія). — Відомий любитель морського спорту, Томас Липтон, умер після короткої хвороби, у 81 році свого життя. Сер Липтон заслужив собі світову славу своїм спортовим характером, бо вмів по джентельменськи й з честю переносити всі поразки та невдачі, шануючи своїх переможців.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Three cents a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Ситі і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці $2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи": Montgomery 5—0498. Тел. У. Н. С.: Montgomery 5—1838.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОБОЮЮТЬСЯ МАЙНЕРСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ

„Відвічальні урядовці повіту Гарлан, в стейті Кентоки, а навіть здорово думаючі власники копалень мягкого вугля, побоюються, що цеї зими може прийти до бунту майнерів...", так пише кореспондент „Ди Ню Йорк Таймс", та подає, що ці побоювання мають реальні підстави. Він теж припускає, що може прийти до цього, що називаємо революцією, та що майнери будуть змагати перебрати владу в повіті.

Прямо годі вийти з дива, що в газеті, в якій так мало було згадки про відносини в Гарлан, нагло читаємо великий заголовок: „Побоюються майнерської революції в Гарлан". А прецінь майнерська трагедія в Гарлан тягнеться вже від пів року; там страйкують, там було вже богато вбитих; 44 майнерів судитимуть ще тепер за огидне вбивство, а богато інших за ріжні інші здогадні злочини. Та про це все мало в Америці знають, бо консервативна преса малощо за ті події писала. А дотого в повіті Гарлан заведено таку гостру цензуру, що кореспондентів замикають до тюрми і побивають, так що важко дістати вірні інформації.

Відомости, які тепер подає „Ди Ню Йорк Таймс", походять з боку впливового, але консервативного часопису. Тому саме має це особливе значіння, коли того роду орган передає образи невідрадних обставин, серед яких живуть майнери в Гарлан. І коли кореспондент побоюється революції майнерів в Гарлан, то вже з його власних спостережень видно, що коли би вона вибухла, то причиною її не буде комуністична агітація. Бо комуністи можуть тільки визискати трагічне положення майнерів, щоби пхнути їх до розпучливого кроку.

З описів того кореспондента виходить, що майнер у Гарлан є цілковито в руках власників копалень. Він мусить купувати в компанійних склепах і платити за товари далеко вищу ціну ніж деінде. Майнер мусить посилати дітей до такої школи, в якій учать учителі, наставлені компанією, і мусить ту школу і тих учителів оплачувати. Тесаме є з церквою і священиками. Майнера слідять на кождім кроці. Він навіть не може приймати в хаті гостей, котрі не понутру власникам копалень. Майнерів ошукують при важенню вугля, при лікарських оглядинах і відшкодованнях, здирають з них ріжні фонди і кажуть їм працювати більше годин, ніж за них платять.

Отсе є коротка історія майнерів у Гарлан, котрі страйкують і бунтуються.

ОБОРОННИЦЯ СИЛЬНИХ І ПЕРЕМОЖЦІВ

Отак можна й треба назвати ту міжнародню організацію, що називається Ліга Націй. Далеко правдивіше було би назвати Лігою переможців та гнобителів, бо коли придивитися до діяльности Ліги Націй на протязі її істнування, то ми побачимо, що вона ще ні разу не видала рішення на користь слабшого, чи покривдженого. Вона завжди ставала по стороні сильних, по стороні тих, що чуються самі „панами" в Лізі.

Пригадаймо собі міжнародні конфлікти, які їй довелося „рішати", й ми побачимо там справу віленську, що рішена на користь Польщі, яка захопила Вільно в Литовців. А ось перед нами свіжий приклад захоплення Японією, частини Манджурії й знову та сама тактика Ліга Націй, що була у віленському питанню. А міжтим, коли минулого року схопилися за чуби Китайці й Росіяни, тоді Ліга Націй старалася „помирити" їх, бо чи не підготовлювалася ще тоді японська окупація Манджурії?

Сотки ріжних національних меншостей зверталися до Ліги Націй в обороні своїх покривджених прав, а ніколи не діждалися від неї позитивного рішення. Справа їх оскаржень або „забувалася", або передавано її до „полагодження" тим, кого оскаржувано. Не диво, що й в українській справі Ліга Націй пішла своїм старим, випробуваним шляхом і передала полагодження українських зажалень в руки Польщі, на яку ті зажалення подані. Отож виходить так, що суддя передає справу злодієви до полагодження її й „справедливого" рішення. Злодія скаржать за розбій, грабіжництво, морди, а суд каже йому „полагодити" її з тим, кого мордовано, грабовано, чиїх братів, дітей і батьків той злодій убивав. Що може бути цинічнійше від такого рішення й такого поступовання цього міжнародного „суду справедливости"?!

Українську справу в Лізі Націй відложено на січень не для того, що Ліга тоді „буде мати більше часу", але тому, що вона сподівається, що до того часу Українцям насточортіє до неї апелювати, а Поляки таки знайдуть серед Українців таких „представників народа", що прийдуть до порозуміння з Ляхами й справу зажалень Українців витягнуть з Ліги Націй. Це буде найліпшим виходом з того прикрого становища, в яке Польща загнала своїм страшним катуванням в мирні часи українського населення своїх приятелів і опіекунів. Справа стала надто гострою й ліпше для покривджених Поляків і для неї самої та для Ліги Націй, коли Українці „порозуміються" з Польщею й тим витягнуть свої зажалення з Ліги Націй. Тоді, мовляв, авторитет Ліги Націй буде збережений.

Ось, властиво, та основна причина, через яку Ліга Націй „не знайшла вільного часу" для розгляду українських зажалень. Українці цей факт безумовно приймуть спокійно, бо що він значить у порівнанню з тим, коли польські улани катували й на смерть забивали українських людей в Галичині, коли вони нищили українські культурні та економічні установи й приватне майно невинних українських жертв польського садизму, Адже тоді ввесь світ мовчав і не протестував, бо Поляки, мовляв, переводили „пацифікацію" українського населення. Знайшлася навіть світова преса, яка виправдувала таке поведення польської держави, а ще більше знайшлося такої преси, яка замовчувала факти катування Українців на їх землях. Та Українці пережили панщину, пережиють і Пілсудщину. В Лізі Націй маємо ще один доказ того, що нема чого надіятися на те, що нам хтось поможе. **Вся сила наша в нутрі нас самих. Лише в боротьбі добувається право людині й народови.**

Перед Українцями стелиться шлях дальшої неспинучої праці й боротьби. Від того, чи іншого рішення в справі українських зажалень у Лізі Націй взаємовідносини Українців з Поляками не зміняться, хоч би Ліга Націй стала навіть цілковито на сторону Українців. Певне рішення моглоб лише вплинути на методи боротьби Ляхів з Українцями та на методи нищення українського національного руху на землях України, загарбаних Польщею. **Українсько-польський спір розвяже реальне відношення сил цих двох народів не лише на теренах, що тепер припадково знайшлися під Польщею, але й на теренах всієї етнографічної України.**

Шлях до нашої державности простий і ясний. Самоорганізація, національно-державна свідомість і активність всього українського загалу на всіх українських землях. Творення своєї культури, економічної сили й пробудження політично-державної свідомости в широких народніх масах, ось підстави, на яких буде збудована українська держава. Тому український нарід далі піде цим тяжким шляхом, щоб „у поті лиця свого" створити ті фундаменти, на яких у відповідний час зіпреться активна збройна боротьба українського народу за свою державність. Перед 1917 і 1918 роками ми не мали добре приготованих фундаментів нашої державности, а тому й провалилися. Тепер Україні знову дістала „передишку", може навіть на дуже короткий час, яку вони мусять використати, щоб скінчити те, чого не докінчили раніше, чого не зробили ще перед Великою Війною.

Те, що Українська справа не знайшла відповідного відгуку в Лізі Націй, не може нас дивувати, а тим більше—зневіряти. Щож, будемо далі працювати над творенням своїх цінностей, з яких виросте наша державність. Робім так, щоб у відповідний час і глухі почули наш голос, а сліпі політично прозріли й побачили силу та міць зорганізованого українського народу. Будемо далі працювати ще з більшим запалом, як у себе на рідних землях, так і скрізь поза кордоном, щоб витворювати такі умовини, які облекшать боротьбу нашому народови в слушний час. В краю організація національного життя на всіх ділянках людського життя, а поза краєм — агітація, висвітлення правди й розвіювання наклепів, які ріжні вороги української державности плетуть навколо українського імени. Це наш шлях.

Цим шляхом український нарід уже пішов і нема сили, якаб його спинила! За невдачами прийдуть удачі й знову невдачі, щоб змінитися вдачами. Лише загальний підсумок удач і невдач, у кінцевому балансі української боротьби за державність, означить бути, чи не бути українському народови великим висипаний тяжкими гострими державним народом. Отож тернами, а ми йдемо по ньо. працюймо, щоб наші вдачі й му босоніж. Отож нераз будемо відчувати гострий біль позитивні цінности перевищили й тернів. Та коли не спиним невдачі й усе те, що є в нашому життю негативним. Чим моєї й не злякаємося їх, то більше буде те перевищення, щасливо закінчимо свій шлях тим скорше й лекше ми прийдемо до своєї державности, а тим більше до державности. Шлях до свободи народів, а вільній державі.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

УКРАЇНСЬКА ШКОЛА.

Наша свідома імиграція звертає тепер щораз більшу увагу на українську школу. Завдяки „Обєднанню", яке видвигнуло конечну потребу реорганізації Рідної Школи, інтерес для цеї школи зріс.

Та того ще замало.

В Америці українська школа була би дуже велика, колиб наш нарід зрозумів вартість цеї народної святині й колиб не було між нами забагато „директорів", ріжних „інспекторів", котрі мають „свої" пляни, „свою" шкільну програму, й хотять, щоби сліпий показував видючому просту дорогу. З тими „директорами" та „інспекторами" приходиться часто заводити боротьбу, а це дуже шкідливо відбивається на тій організації, де такий „штурм" буває. Задля невідрадних обставин, серед яких наш нарід збуває чорні дні, ми мусимо часто з болем серця і з затисненими зубами мовчати. Хороба демагогії дуже вкорінилася між нашим народом і тому в нас таке безладдя. Демагогія це темна ніч: це ніч без місяця і без звізд.

Хотілося би, щоби бодай на полі шкільного дідання можна було робити культурну роботу, щоби хоч наші діти не сміялися з нас. Треба підкреслити, що американська дитина вміє думати, й вона багато більше знає ніж багато наших вусатих дітей. Питався раз девятьлітний хлопчик, — син „директора" одної української школи, — чому він пчихає, чому плаче, чому сльози солоні, а „директор" витріщив очи на сина, пошкробався в потилицю і каже до свого товариша, „інспектора" школи: Бачиш, який мій син мудрий!

Щоби Українська Школа в Америці виконала своє завдання як слід, є пожаданим, щоби Школа Українська була для всіх людей, котрі на шкільництві розуміються: людей благородних, характерних, а не таких, котрі кладуть свої амбіційки вище самої справи. „Обєднання", повинно тяжи держати контролю в тих місцевостях, де школа підлягає „Обєднанню". З боку „Обєднання" повинен відвідувати ті школи наш педагог проф. Осип Стеткевич, або хто інший, призначений „Обєднанням", та провірювати, чи наука в даній школі відбувається згідно з вимогами шкільної програми. Зробивши так, тоді Українська Народна Школа в Америці буде зростати, українські діти винесуть з тої школи правдиве знання рідної мови, а й не буде в такій школі місця для вроджених „педагогів", котрі на шкільництві розуміються стільки, що рак на астрономії.

Колиж Українська Народна Школа в Америці має зберігти наших дітей від повної асиміляції, треба, щоби керівники школи розуміли своє завдання. В противнім разі школа не виконає свого завдання.

Школа є святою інституцією, і нею повинні завідувати лише такі люди, котрі мають благородні серця й розумні голови, а учителями повинні бути правдиві педагоги.

Андрій Струк.

Наші діти.

Канарчукам народилася ще одна дитина.

— А що, Славцю, чи то не гарно, що ти дістала ще одну сестричку? — питається батько.

— Гарно,—відповідає Славця. — Одначе інших річей потрібно нам іще більше.

В. Будзиновський.

ПОРОХНО І КРОВ

(Любощі в історичних актах).

В архівах міста Львова заціліло до наших часів богато судових та інших актів з часів старої Польщі. В тих актах є дуже богато матеріялу не лиш для історії міста Львова. В сих актах, собливо в судових, законсервувалися, неначе комаха в бурштині, неначе той носоріг в ропі галицької Старуні — товарське й родинне життя давних „Львівчиків". З тих актів ми довідуємося, як у віці Хмельницького Львівчики заробляли на свій хліб, як жили, як гуляли, як сварились і як любилися. Про все те давні судові акти говорять багато докладніше, як нинішні. Нині суддя протоколує тільки те, що важне для спірної справи. Тоді до актів ішло все те і так, що і як написала процесова сторона. З тих старих судових актів витягаю документи з процесу між залюбленим і звідницею. Справа була така:

— 1660-их рр. жив у Львові богатий, але старий вдовець з дітьми, купець Бальтазар Грабовський. На його біду у Львові жила такаж молода і гарна донька богатого міщанина, Настуня Грегоровичівна. Пан Бальтазар був католик і Поляк, Настуня православна Українка. В хаті Грегоровича Грабовський мав якийсь крам. Іскорка з очей Настуні впала на порохно і з неї розгорілася горяча любов. Старий зачав здобувати серце молодої дівчини всякими способами. Передавав дарунки, наймав музики і співаків, щоби під вікнами милої влаштовували серенади. Щоби челядь Грегоровичів помагала йому, обдаровував службу.

До Настуні залицявся ще другий міщанин, але молодий і православний Українець, Киріяк Папара.

Мама Настуні була противна Грабовському. Сама Настуня поводилася так, неначеби рішилася вийти за Грабовського. Чи збиточниця лише дурила його, щоби старого підоймити на сміх, чи може в останній хвили роздумалася, годі знати. Досить, коли Грабовський вже розкошувався самою думкою, що незабаром обійме Настуню як свою шлюбну жіночку, вона зробила йому потужного збитка. Киріяк Папара викрав її і звідчався з нею. Ціле місто сміялося з Грабовського.

Гірко поранений на серцю і висміяний вдовець хотів бодай відбити собі кошти своєї офензиви на серце дівчини. Він завдав Настю до міського суду і до церковного. Тодішній український епископ викляв Настю і її мужа. Пізніше ту анатему здоймив з них. В міськім суді Грабовського і Настю заступали адвокати „прольокутори". Всі особи наведені в процесі, належали до львівських патриїців, себто до міської аристократії.

З процесових актів виходить, що тодішні львівські Українці берегли свою національну і релігійну окремішність. Мати Настуні була противна Грабовському, бо він „католик". Настуня боронилася, що вона Грабовського не тягла до себе, бо за „Поляка" не вийшла би.

Нехай читачеви старі судові акти скажуть, як то було:

I. Прольокутор Грабовського.

Першим, у сім процесі важнішим, в судових актах захованим документом, є промова прольокутора (адвоката), що заступав „покривдженого" Бальтазара Грабовського. Прольокутор сказав:

„Бачучи невідмінний афект (у Настуні), старався актор (Грабовський) давати прилучні „уномінки" й інші дарунки як позвний так і мамі; також домашним для поширення прихильности — як се є в звичаю, котра (Настуня) не лиш ріжними людьми, домашними, слугами і факторами, але й ріжними скритими писаннями своїми зводила, анімувала й інформації давала; дарунки, перстені, вінці, років 7 і інші дарунки присилати, музики справляти, пісні співати (серенади під вікнами?), добрі мисли відправляти, приятелів зводити казала... Так тоді, зневоливши актора (Грабовського) до своєї приязни, котрий афектом через такові картки і ріжних післанців притяганий, що, так сказати мусить, сподівався і то собі про невідмінну приязнь надіявся, що як то кажуть: все те перемігбог любови, бо таки чогоб він не переміг?! До того, будучи так заасекурований, ріжні дарунки слав, експенса ложив, тримаючи о тім, що правдиве кохання не потребує маєтних способів. Але одного разу, коли він якби найбезпечніше зіставав утверджений, ворожий чоловік (Киріяк Папара) зробив, що не лиш на такі довгі заслуги і фатиги пана актора (Грабовського) наступив, його майже, так речи мусить, з тої приязни хитрим і негідним способом позбавив, аде здоровля і репутації збавив і до таких значних шкід привів, коли, не респектуючи на втрати і праці його, майже гвалтом нічо та без відома батька і приятелів, на велику ганьбу актора і дому його — ту Анастазію увів, у вінци, через кілька днів у себе у вязниці держав, і тую, щоби за візваного (Папару) пішла, ріжними способами приневоли, потайки без приятелів і без дозволу матери проти всіх прав шлюб собі дати казав...

Свідок

На доказ, що дістав слово дівчини, Грабовський приставив свідка, шляхтича Павла Пежховського, скарбника лукомського. Сей свідок зізнає на письмі:

„Даю те моє свідоцтво, що я з товаришем моїм паном Войною, будучи депутований від маршалка кола на той час звязкового, то є пана Свідерського, на вибирання хліба від львівських Жідів, ми станули в камяниці Грабовського; де набравши між собою довіря, звірився нам, що мав приязнь на той час з панною Анастазією Грегоровичівною і ужив нас в тім, щоби ми до неї дійшли і порозумівши з неї, коли би була йому приятелем чи ні, слово дістали. Колисьмо прийшовши до оної... виразумівши нас з неї, чи була би оному приятелем. Вона зізнала перед нами, що не відмінним, але досмертним. І слово оному через нас дала, обезпечаючи його цілком, що його не мала завести... Що так є, а не інакше, моєю совісно завязуюся..."

Листи Настуні.

Грабовський передав судови листи Настуні, писані до нього. Ті листи заховалися в актах. Деякі з них повторимо.

Лист I.

„Позов даю В. М. (Ваш Мосці) Панови на понеділок на раніншу Службу Божу; щоби В. М. Пан зволив ставитися на годину 10; і я там буду. Як В. М. Пан не ставишся, то даш вину велику".

Лист II.

В другім листі Настуня розказує Грабовському, як то її баламутять в інший бік, але вона не подається, бо далі стоїть твердо при нім:

„Добридень посилаю В. М. Панови через мою картку, при тім повідомляю: Онодішного дня о. Богуш (прелат) з паном Стефаном і з шурином (Георгієм Папарою) були, ріжними способами на мене находили. Вчерашного дня пан Мазаракі з тим шурином ходили до мене, ріжні слова говорили і я також на те відповідала. Вечером вислали до мене о. Богуша як прелата. В тім я не нахилилася на їх сторону. Вийшла тихо надолину і вчула ріжні шальберські секрети. Заявила зараз перед о. Богушем, що до хати відійшов, а добродійка (мама?) з неправди правду чинить. Тепер шурин просить мене, щоби з того нічо не було.

„Уважай, В. Мосць, як хоче. Прийдиж, В. Мосць, з паном Анчевським і з паном Зіморовичем і з паном Синдиком. І також, В. Мосць, говори, що в тім часі слово від мене дістав, коли я була у пана шурина; годі, коли Єнджейова Стрілецька, мама Несторовичевої, померла. В другої днини з братом посварилася і до шурина відійшла. Ваш Мосць, ідучи до фірти з паном Синдиком, зійшовся зі мною в сінях і в той час я руку дала, і тойже перстень покажу, а В. Мосць інший пришли Зосьюю.

„Лише так поступай, як та картка, котру я писала. Пан Синдик, як свідок, але нині! Н. В."

Лист III.

Настуня посилає Грабовському образець Богородиці і пише:

„Сей маленький дарунчок нехай не буде малим, бо в очах твоїх серцем моїм постійним невідмінну прихильність в ньому репрезентую, коли королевої над королями контерфект дарую.

„Низький поклін пересилаю через ту благу карточку.

Настуня".

Лист IV.

„І. М. Пане Грабовський, добродію мій.

„Зі щасливого повороту з Ярослава я немало втішилася, що Господь Бог в добрім здоровлю привів, а за обсіяння ярмарку дуже дякую В. М. Панови, котрі любо приймаю, як прихильна приятелька В. Мосці Пана. Також за вінок дякую і на голові любо його носити буду. Пані матці моїй, хоч сему є дуже противна, В. Мосць не протився, бо то не з себе має, але з повинних своїх, котрі раді би, щоби я за якого кульфона пішла, коли з того не буде нічого. Прошу, щоби В. М. побачивши зі мною після обіду, бо пані матка відійде до пані сестри (Георгової Папарової) і до церкви, то про все розмовлю-

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Конвенція Горожанських Клюбів.

Майбутня конвенція Союза горожанських клюбів стейту Ню Йорку, котра має відбутися в місті Трой, Н. Й., дня 10 жовтня ц. р., повинна зацікавити всіх Українців, горожан цього краю, а особливо тих, котрі мешкають у Нюйорськім стейті.

Находить зима, а сотки тисяч безробітних з родинами наражені на холод і голод. Федеральні, стейтові та міські уряди вже поухвалювали великі суми грошей на розпоряджа публичних робіт, щоби дати хоч тимчасове заняття безробітним, але також є і те відомим, що хто не є горожанином, той не зможе дістати заняття при державній роботі. Такому лишається хіба шукати запомоги в добродійних організациях.

Можна сподіватися, що не так легко буде нашому чоловікови, хлопці й горожанинови, дістати яку публичну роботу або і належиту запомогу, бо наші люди не знають, де за тим шукати, а бувае і таке, що инші люди, дорогою ріжних протекций, все захоплюють для себе, а наших випинають.

Цьому повинні запобігти українські організації, котрі повинні упімнутися за українських безробітних. До цього надаються найкраще горожанські клюби, котрі повинні по своїх місцевостях занятися безробітними і через свої політичні звязки постаратися про заняття або запомогу.

Ца справа буде обговорена на конвенції Союза клюбів, і кождий клюб дістане відповідні директиви від Союза, як повести цю дуже важну роботу у своїй місцевости.

Друга важна справа, котра буде обговорена на конвенції, є справа спополяризування українського імени в Америці і поставлення нас нарівні з іншими народностями. Нам все дається велика кривда, бо ми не маємо своєї держави, отже причислюють нас до Росіян, Поляків і т. д. Приміром, офіціяльний звіт цензусового бюра подає, що в стейті Ню Йорку всіх чужинців є 8,191,549, а чого 629,322 є роджених в Італії, 481,306 в Росії, 350,386 в Польщі, 349,196 в Німеччині, 142,298 в Австрії і т. д. За Українців нема згадки, бо офіціяльно не істнує українська держава, і нас вчислено до Поляків, Росіян і т. д.

На конвенції буде теж мова про те, як зорганізувати нашу виростаючу молодіж при горожанських клюбах, котрі під теперішню пору до того найлішче надаються, якщо ведуть роботу. Нашу молодь треба виховати на добрих і активних горожан цього краю, а крім цього напоїти їх серця українським патріотизмом, щоби вона могла далі продовжати визволення нашого народу в Европі.

Тому треба кождому нашому громадянинови застановитися серіозно над цими важними для нас справами і вступити в членство місцевого горожанського клюбу; а як такого клюбу в даній місцевости ще нема, то приступити до його зорганізовання. Всі клюби в стейті Ню Йорк повинні від себе вислати делегатів на цю конвенцію, щоби можна спільно обговорити всі справи і повести відповідну акцію.

Памятаймо, що з доброю волею можна всього добитися, але треба робити організаційно, бо лише в організації сила.

Михайло Радик.

КОГОС, Н. Й.

З жіночого руху.

Дня 21 вересня гостила у нас д. Олена Лотоцька, котра є головою „Союза Українок в Америці". Місцевий відділ „Союза Українок", користаючи з цеї нагоди, скликав загальні збори і попросив д. Лотоцьку, щоби виголосила реферат про організаційний рух між українським жіноцтвом. Пані Лотоцька радо згодилася на цю пропозицію і виголосила довший і цікавий реферат, пояснюючи всякі справи, і заохотила жіноцтво до дальшої праці. По рефераті наступили запити з боку присутних жінок, на які шановна референтка давала вдоволяючі відповіди.

На кінці уряд подякував д. Лотоцькій за труд і ухвалив вступити як відділ до Централі Союза Українок.

О. К.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОЧУТЬ ВІДЗИСКАТИ ЗДОРОВЛЯ,

ЗІЛЛЯ МІЛЕРТОН — ПОМІЧНЕ СРЕДСТВО.

Не вариться — не париться — уживається в природнім стані.

Я і мій чоловік Гарри від довшого часу вічно недомагаємо на здоровлю. Від коли уживаємо зілля Мілертон поправилось наше здоровля до сеї стороны, що вже ніких колегоньостей не відчуваємо. Ваш Мілертон є знаменитим средством для хорих людей — дякуємо вісім його поручаємо.

CATHERINE and HARRY NIEMREC,
551 Linden Avenue, Johnstown, Penna.

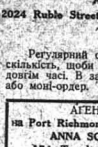

Через 2 роки я терпіла на болі в лівім боці знаючи, хто колди можем. І ніякі лікарства не помагали. По вжитю кількох пачок зілля Мілертон боль зникли утутнили і тепер чуюся здорова. Дякую Вам сердечно. Ваш Мілертон поручаю всім знакомим.

ANNA DAMANSKA,
2024 Ruble Street, Chicago, Ill.

Через шісі роки я був тяжко хорий. Болі голови, в грудях і кримах, ослаблення кишок і шлунка, вкінци втрата влади в руках і ногах. Не помагали старання многих докторів, ані добут в 2 аптеках і в самім Торні. Майже цілковитий калека я почав уживати зілля Мілертон. Ваші зілля се пробили що вже чуюся добре і можу працювати. Прошу себ дист оголосити в газетах, нехай кові люди довідуються як дуже помічне є зілля Мілертон навіть в найтяжчих случаях.

John Rozumoski, Green Creek, N. J.

Регулярний ордер Мілертону виносить 2 доляри. Є се вистарчаюча скількість, щоби пересічному хорому запевнити бажані результати в недовшім часі. В замовлюючім листі належить долучити 2 доляри готівкою або мані-ордер.

АГЕНТКА на Port Richmond, S. I., N. Y.: ANNA SCHMIDT, 174 Treadwell Avenue.

АДРЕСА: **J. S. MILLER, Inc., Dep. U.,** 62 BEACON ST., NEWARK, N. J.

Strugar Upholstering Co.,

CUSTOM MADE FURNITURE.
SLIP COVERS, — DRAPERIES, — CURTAINS.

88 East 10th STREET. NEW YORK CITY

Phone: STUYVESANT 9-7343.

Ми є одинокою українською фірмою, що солідно, дешево й на час виконує всякі тапіцерські роботи. 131

Нові меблі на замовлення і направа старих.

ШКІЛЬНІ КНИЖКИ

КОТРІ МОЖНА ВЖЕ ЗАМОВЛЯТИ В НАЙБІЛЬШИЙ КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

	цит.
Перша Книжечка (Буквар), П. Матвійчука	40
Друга Книжечка (Читайка для II. кляси), М. Матвійчука	45
Трета Книжечка (Читанка для III. кляси), М. Матвійчука	60
Коротка Історія України, І. Крипякевича	50
Мала Історія України, І. Крипякевича	15
Початкова Географія, з багатьома малюнками і картою, написав Степан Рудницький	75
Малий Катехизм християнсько-католицької релігії, уложив о. Іван Рудович	35
Біблійна Історія, старого і нового завіта, о. д-ра Ярослава Левицького	85
Коротка Історія Біблійна старого і нового завіта, уложив о. д-р Я. Левицький	75
Шкільний Співанник, Ф. Колесси	75
Засвистали Козаченьки, народний співанник з нотами і малюнками	65

Повищі книжки можна набути в книгарні Свободи. Сиг книжок можемо тільки по кілька примірників.

"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET. JERSEY CITY, N. J.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

"MASSEY HASN'T BEATEN GOOD MAN YET," SAYS JADICK IN PREDICTING OWN VICTORY.

Ukrainian Boxer Expects Reach, Experience and Skill to Give Him Triumph in Windup at Arena Next Monday.

By Lansing McCurley.

I met Johnny Jadick last night and asked him if he had anything to say about the fight he will make with Lew Massey at the Arena next Monday night when the portly purveyors of fistic relish seek to separate the world series clients from their money in the interests of Messrs. Fried and Fishman. "Do I?" cracked Johnny, "Well, I should say so. I've got lots to say about lots of things and if you want to print them you can go ahead and do it."

"First of all," he continued, "I want you to understand that I am not a Polack but Ukrainian, and here is a lot of difference, and the Ukrainians are going to give me a banquet soon, and you'll have them calling if off if you keep printing that Puggy says his guy will knock my Polack head off.

"Next," he went on, "I want everyone to know my handlers are not a couple of lugs, and that I am quite aware of the fact that some wise guy wants me to run into Massey wide open and thinking I'm Dempsey and get plastered. That's the stuff behind the lugs in my corner yarns. Joe Ferguson is one of the two men always with me and my manager, Tommy White, is the other. Both have my interests at heart, are friends of mine as well as business associates, and Ferguson has forgotten more about the fine points of fighting than the bird who calls him a lug in the papers ever will know."

* * *

"Is that all you have to say, Johnny?" I broke in. "What I want is some fight dope, not stories of Ukrainians and lugs."

* * *

The Low-Down.

"Well," said Johnny at this, "I'll tell you what I think about the fight, if you really want to know. Massey is a good fighter and he's got a hard punch and he's game and clever. But he's never fought anyone tough that I know of and away with it.

"Taylor's hands were broken. Bass wasn't at his best, and then Lew was scared to death. Datto is a man near 35. Battalino had an infected finger. Singer is good, but what did he do with Singer? Lost and looked bad in losing.

"I think I can give him a good licking. I have the height and reach and I know more and I'm sure I can box better. Of course, I may be mistaken, but I doubt it very much. And that's my way of looking at this fight, if you want to know, and you can print it."

* * *

Whereupon the slim Ukrainian drew on his new gray coat, adjusted its stylish belt, airily doffed his pure white chapeau and jauntily stepped off into the night.

(Daily News,
September 29, 1931).
(Philadelphia Daily News,

o

THE UKRAINIAN PETITIONS.

To be Submitted to League Council.

COMMITTEE'S DECISION.

(From our own Correspondent).

Geneva, Friday.

The Committee of Three appointed by the Council of the League of Nations to examine the Ukrainian petitions referring to the so-called "pacification" last November and December met to-day. The Committee decided to bring the question before the Council immediately. Such a decision can only imply that the Polish Government has failed to provide a satisfactory account of the negotiations which were supposed to have taken place between the Polish authorities and the Ukrainians.

This is hardly surprising, as it has been frequently explained in the "Manchester Guardian" that the Polish Government refused to negotiate unles the Ukrainians promissed to withdraw all petitions from the League. This attempt to undermine the authority of the League and of the Minorities Treaties has completely failed, as the decission of the Committee of Three is in itself a severe criticism of the Polish Government.

Polish Government's Position.

When Mr. Henderson was chairman of the Committee, a step was taken which gave the Polish side every chance to improve, a very bad case. I understand that the Polish Delegation, at last two or three times, submitted a statement which was rejected as unsatisfactory by the Committee.

The decision of the Committee is all the more impressive as Mr. Henderson was succeeded as its chairman by Lord Cecil, who has sometimes appeared to take a less active and personal interest in minority questions than Mr. Henderson. It now remains for the British delegate to speak plainly begore the Council, and the German and Canadian delegation can surely be expected to co-operate in preventing the matter from being shelved again.

The Polish Delegation let it be understood to-night that the matter would not be discussed during the present session of the Council, but that a rappourteur should be appointed and that the question should not come up again until the January meeting of the Council. The facts justify the fullest and most immediate publicity, and no other course is open to the Council unless it is to do fatal damage to its own prestige.

(The Manchester Guardian,
September 19, 1931).

o

THE LEAGUE AND THE UKRAINIANS.

The League Council has apparently postponed till January all discussion of the petition from the Ukrainians in Poland on the subject of the "pacification" which took place just a year ago. The reason given for this delay is the short time at the Council's disposal. It is an excuse which is hardly likely to satisfy anyone except the Polish Government, which has been trying its hardest to prevent the Council from ever discussing the petition at all. It stands to reason that the Council, if it had the mind to, could easily find time to deal with these petitions. The facts of the Polish persecution, which took the form of brutal flogging and arson by cavalrymen, are by this time common knowledge. They have been sifted by a Committee of Three, composed of British, Norwegian, and Italian representatives, who have been at great pains to bring the Poles and the Ukrainians to a peaceable settlement. This proved impossible because the Polish idea of a settlement is an agreement by the Ukrainians to surrender all the rights which the Poles have promised to respect. It was only when this refusal of justice became clear that the Committee of Three decided to bring the petition before the whole Council, a step which is equivalent to strong censure on the Polish Government. But after all, despite the Committee's action, the matter is not to be discussed for another four months at last. And no doubt in January the Polish Government will find some further pretext for having the petition postponed once again. But by that time the Ukrainians may well have lost all interest in the fate of their petition, because they will be tempted to think that the League has made up its mind that it cannot give the minorities the protection to which they are entitled. This would be a disaster, for in their despair the Ukrainians would probably turn in earnest to a policy of violence. But the League is still sitting, and it is not too late for the Council to change its mind and admit that there is time, and that it is time, to redress the ills which the Ukrainians suffered twelve months ago and which in an abated form they still experience from day to day.

(The Manchester Guardian,
September, 22, 1931).

ся, як В. М. Пан буде мав поступити собі, поки мій старший брат не приїде з Ярослава, котрий також мені се заборонив, щоби я за В.М. Пана пішла, кажучи, що мене В. Мосць будеш намовляти на віру (католицьку), де я того не слухаю. Я раз рекла слово В. Панови і при п. синдикови, де його хочу додержати. Можеш В. Мосць з п. синдиком прийтй, хоч буде пані матка і пані сестра. Я моє слово потверджу і що раз вже загадала, Господеви Богови віддамся в опіку. Решту заховую собі до устної розмови, остаючи В. М. Пана прихильною приятелькою.

„Анастазія.

„Мої дівки за ярмарок дякують, готові відслужити В. М. Панови".

Анатема.

Коли Настуня зробила з Грабовського дурня, бо дала себе пірвати Кирякови Папарі, і з ним звінчалася, молоду пару судив також церковний суд. Висловом була анатема, кинена на них епископом:

„Йосиф Шумлянський, з Божої ласки православний епископ львівський, галицький і т. д.

„Що славетна Анастазія, колись Василя Григоровича донька, забувши боязни Божої, права посполитого і Божого, та свої перші обітниці, коли славному Бальтазарови Грабовському, міщанинови і купцеви львівському, обіцяла, та оному ціло і не кому іншому, при людях великої поваги гідних рукоприкладним словом і остатнім ствердивши поклятися мала, — від котрої то обітниці і слова відступивши і потайно зі шляхотним Георгієм Папарою, своїм шурином по стрийній сестрі, котра за ним зістає, учинивши раду, сміла і важилася над заповідь і пересторогу всечесного отця Комарянського, Намісника нашого катедрального львівського, нашим пастирським іменем того їй як також обом сторонам заборонюючого, Киріякови Папарі (віддалася) рідному братови згаданого Георгія Папари. Скоруповавши собі (підкупивши) Александра Тустановського, попа Благовіщенського, ще у відлученню будучого, на місци неналежитім, бо в приватній хаті, і чого канони св. Отців сильно забороняють, як також зверхність нашу вже на той час нам дану поминувши і ще згаданого львівського Намісника зневаживши звінчалася і в кровности шестого степеня з тим згаданим Киріяком Папарою, вшетечником, а не мужом власним будучим, у вшетечности мешкають. Тоді ми видали були на названі персони, особливо на Анастазію і на Киріяка Папару за неприличність в кревности подружа, та на Георгія Папару як злого порадника — позви перші, другі і трикратні, за котрими, що не ставилися, ми судили, щоби такі, котрі живуть в кревности і не розлучаються, були відлучені від церкви і від всіх церковних порядків і під 177-мим каноном: „Нехай буде відлучений від св. Тройці і на Юдине місце покликаний буде; як розлучиться, бо на крови вшетечество учинив, на літ 15, щоб покутував." А що названа Анастазія з Киріяком Папарою, не думаючи про смертельний гріх, легко собі наш духовний суд з Георгієм Папарою важать, тоді ми як непослушних згідно з наведеним каноном вперід від світського засідання, розмови, пиття і їди, потому від церкви і від всіх душам християнським потрібних порядків відлучаємо і як тиждні члени відтинаємо і як вшетечників, що не каються, проклинаємо. Нехай будуть прокляті і з домами своїми; і нехай земля пожре їх живих, як Давтана і Абіона в суді! Нехай будуть прокляті і королівства Божого нехай не одіначать; і вичеркнуться з книг животних і з праведними нехай не будуть вписані. І нехай стануть каменями перед людьми і всіма, аки жена Льотова і так до страшного приходу Христа нехай буде, як не виправдаються, то лекше буде Содомі і Гоморі в день суду, як проклятим від нас. Нехай ся анатема буде їм на вічну душі і тіла загибіль, на віки вічні Амінь! В катедрі львівській на соборі дня 14. октобра 1668".

Сю анатему владика пізніше відкликав і процес ведеться лиш перед міським урядом, бо Грабовський, котрого зводили, зажадав звороту коштів. В актах записаний такий:

Рахунок коштів Грабовського.

Право (процес) коштує мене 1,200 злотих.

Дарунки кождого року: цукри, вина, малмазії, вінці, фавори, посли до Настуні і від неї, музики, що казала собі грати, співати (серенади під вікнами?) І інші експенса легко рахуючи 300 зл. на кождий рік.

Не згадуючи про те, що мене до того привела, що приятеля і господині в своїй хаті через так богато років я не міг мати через неї, де маючи приятеля знаю, що я був би ліпший (заощадивби) на кождий рік тисячею або двома. Про те, що до значних шкід мене привела, і погорди мене набавила і обезславила мене, на що я можу присягати, що більше маю шкоди безмаль на 3,000 зл".

Оборона Насті.

Настуся своїм заступником перечить, щоби будьколи Грабовського баламутила, тим менше, щоби дала слово. Дарунки були безвартні і вона звертала їх.

Покликана Настею на свідка Марія Іванівна зізнала, що „одинокий раз під неприсягнить матери Грабовський прислав Кастелі і Ян Лясковський, містерно підсакувало, нічну шапочку, 1½ ліктя китайки, 2 золоті перстеці. Дарунки звернено".

Свідками Настусі на те, що не давала слова, були Станислав Кастелі і Ян Лясковський, що послували від Бальтазара. Вони сказали:

„Панна до того не признавалася і в жарт обертала. На доказ їй подали дві великі картки. Вона відповіла:

„То не новина панам з молодиків зажартувати собі, а о много більше з вдівців. А як йому жаль тих дарунків, що прислав мені, то презентую і прошу, щоби йому були віддані. Нехай в голову не заходить, бо тепер канікула".

„В пуделку (було) різдво Господнє і лискучої матерійки локоть менше або більше і два перстенчики, які були, не тямимо".

Свідок Єлисавета Хмелевська зізнала, що коли панні говорили „сторони тих залицянок і приязни пана Грабовського", то Настуня відповіла:

„Не моя річ за Поляка вийти!"

Прольокутор Настуні.

Правний заступник Настуні так відповів на позов Грабовського:

„Пан Бальтазар каже, будьтоби справляв музики, якісь кантілени (співи), котрих як би ужити мав банучи незгідну гармонію душ. До того кождий міг би се признати, як би то статочному чоловікови ту суету згадувати, яку пізвана ані мала у себе ані того слухала і того батьки, як статочно живучі, в своїй хаті не допустилиб. Актор (Грабовський), як котрий раз був у хаті батьків пізваної, то прийшов під претекстом, що там держав наймлений крам на долині. І відвідуючи гостий шляхту і жовнірських депутатів, котрим сам в часі зїздів в тім публичнім місті з уряду в тійже хаті будучи міським становничим, записував кватиру. Бачучи і дізнаючи нехіть панни, не міг зайти собі з дівчиною, будучи сам зрілим і в статочнім віці і діточки маючи дорослі. Каже, будьто би до того привела, що все побідив Амор (бог любови). Але з тим коханням треба було покликатися на двостих другого поета:

„Бистрою думкою збагни, що є те, що ти любиш. І твою шию втягни в ярмо, яке могло би тебе згнобити!"

Папара.

Муж Настуні Папара за „правну напасть" зажадав від Грабовського як аворот коштів процесу 15,000 зл.

Кінець.

Уряд міста Львова хотів цілий сей спір полагодити угодово. Сторони не могли погодитися, отже уряд видав присуд, що Анастазія має відприсягтися: ствердити присягою, що дарунків не приймала, або приняті звернула. Обі сторони відкинули присуд і відкликалися до заворотних судів. Король затвердив присуд радних.

Др. Л. Т. Кібер.

ДЕЩО З МЕДИЦИНИ

(62)

Четвертого або пятого дня недуги зачинає показуватися висипка по тілі, подібна до висипки при шкарлятині. Найперше на лиці, на чолі та поза вухами, а за кілька годин вже й по цілім тілі висипаються маленькі червоні пятна так, неначби від вкушення мухою, які під натиском пальців зникають. При тім катар не уступає, але тревае далі до пятого або й до шестого дня. Дитина в тім періоді стається більше хорою, горячка значно підноситься, кашель стається сильнійший; живіток і віддих прискорені; неспокій у дитини великий, безсонність, а часом навіть маячіння в горячці.

Такий стан недуги тревае три або чотири дни, а часом навіть шість. Відтак висипка зачинає уступати. Горячка спадає і дитина нагло зачинає веселішати та домагатися їжі. Сама висипка блідніє і пятого або шестого дня щезає цілком; лусочки з висипки відпадають і шкіра дитини стається нормальною. Дитина скоро приходить до здоровля і зачинаємо до 10 днів вона вже не має ніяких слідів недуги, за винятком кашлю, що найдовше й докучає.

Очевидно, кір може бути сильнійший або слабший. Слабший кір тревае всього 5 днів та при тім навіть катару дитина не має.

Але хоч кір сам собою не є смертельною недугою, то всеж таки він може викликати інші небезпечні недуги, а найважнійшою такою недугою, полученою з кіром, є запалення віддихових проводів, запалення горла, а часом навіть запалення легенів, і ті навіть запалення легенів і ті недуги дуже легко можуть спричинити смерть дитини.

Часом у сполученню з кіром можуть витворитися в горлі погані боляки, ангіна і т. п. Часом недужу на кір дитину мучать конвульсії; часом може наступити навіть запалення серця й інші подібні слабости, що звичайно кінчаться смертю. Але найнебезпечнішою комплікацією кору може бути туберкульоза або сухоти легенів, а також хронічне запалення віддихових рурок.

Лікування кору полягає на тім, щоби взагалі охоронитись від зарази. Недужий на кір повинен лежати в чистій, здоровий повітрям перетрюваній кімнаті, якої теплота повинна бути 63° Фаренгайта. Накриття на постелі повинен мати легке. Купатися не повинен аж доки кір не уступить. Вікна в хаті повинні бути прикриті, зглядно заслонені, щоб світло не разило очей хорого. Пожива хорого повинна бути легка: юшка, молоко, клек, кава, чай, содова вода і т. п. Треба дуже вважати на те, щоб недужий не простудився. Тому він повинен лежати в ліжку що найменше тиждень, доки горячка цілком не спаде. На двір виходити може аж по двох тижнях. Для скріплення здоровля в часі виздоровіння повинно дбати про добре відживлювання.

Саму недугу кору і його комплікацій лікується після прояви, одначе дуже часто треба лікарської помочі, бо тільки лікар може успішно запобігти ріжним поганим наслідкам недуги і її комплікаціям.

Щоб охоронитися від кору, треба здалека держатися від особи, хорої на кір, бо ця недуга — як сказано — є дуже заразлива. Відосібнення або кварантана хорого повинна тревати бодай три тижні. Найбільше заразливим є кір в часі катару недужого і в часі висипки. У всякім разі добре є удержувати як найбільшу гігієну і дезинфекцію в часі недуги, щоби слабість не перенеслася на здорових людей.

В найновіших часах, подібно як при інших недугах, практикується защеплювання відповідної сироватки, котра улекшує лікування кору, а навіть хоронить від зараження на деякий час.

V. Німецький кір. (Rubella).

Це є спеціяльна, але легка зараза, що проявляється рожевою висипкою на тілі й опухненням железів в карку та іншими легкими недомаганнями організму. Заразитися можна нею через якийнебудь звязок з хорим на сей рід кору. Заразливість тревае досить довго, бо сім днів навіть по уступленню горячки.

Прояви недуги. Недуга показується в 14 до 21 днів по зарженню. А зачинається вона болем голови, легкою недиспозицією, горячкою, дрожами. Сейчас, а найпізніше другого дня недуги показується висипка на лиці, на грудях, на череві й на раменах, а вкінці й на ногах. Є це рожеві пятна, що на кадовбі тіла скоро заливаються з собою і майже нічим не ріжняться від пятен шкарлятини. Ті пятна зникають на протягу одного або двох днів, лишаючи по собі тільки легоньку закраску. Рідко коли гнояться. При тім — як сказано — желези шиї напухають, а в устах червоно і сухо. Тепліота тіла нормальна; рідко коли підноситься до 104° Фаренгайта.

Ця недуга не викликує поважних комплікацій і не потягає за собою багато випадків смерти, тому й не потребує спеціяльного лікування.

(Дальше буде)

ПОМАГАЙМО ЛЕМКІВЩИНІ!

Відозва до родимців з Полини суроваччиних.

Дорогі Родимці!

Многократно зазначили Ви велику любов до всього, що рідне і нам дороге, й обильними грошевими жертвами причинилися до будови величавих церков і гарних домів для національних потреб. Ви зрозуміли добре важке положення рідного краю і Ваших безталанних братів та оцінили велике значіння просвіти, без котрої ніякий народ не може жити. Дякувати милосердному Богу, наш народ почав отрясатися з темноти, у якій **дотепер проживав і в богатьох** наших селах повстали читальні, кружки „Рідної Школи", захоронки, кооперативи і всякі інші культурні установи. Також наше село має читальню „Просвіти", котра розвиває дуже пожиточну діяльність між громадянами. На жаль, ми, не зможлиєм, з причини великої нужди в краю і у нас, на власний дім, де булаб приміщена читальня і де ми моглиб заснувати захоронку для дітей, розичкову касу, руханкове товариство для молоді і т. п. Маємо уже гарну площу посеред села при головній дорозі під будову народного дому, однак про його будову власними силами серед теперішних важких фінансових обставин, навіть думати не можемо. З огляду на це, що наша читальня міститься лиш хвилево у малій невигідній кімнатці лиця церковного і небавом будемо мусіли її опорожнити, ми постановили в крайній потребі звернутися до Вас, Дорогі Родимці, з проханням о негайну збіркову Вашу підмогу для будови нашого народного дому, котрий в осени міг би бути збудований.

Подайте нам ласкаво помічну руку, а Ваші чесні імена будуть увіковічнені у цьому благородному ділі.

За Виділ Читальні: о. Теофіль Кошикевич, голова; Микола Варянка (дяк), секретар; Стефан Дзяба, заст. секр.; Іван Лаковий, містоголова; Стефан Тиньо, скарбник; Федьо Дзяба і Стефан Пованда, контр. комісія; Василь Коша, господар. (Печатка).

У звязку з повищою відозвою, ми, мешканці села Полини сировичні, повідомляємо Вас, що вибрано Комітет будови власної домівки для Читальні „Просвіти". В склад комітету вийшли: Кость Качуряк, предс.; Андрій Світич, секр.; Стефан Каша, касієр. До контрольної комісії ввійшли: Стефан Полянський, Василь Світич і Микола Ядловський.

Щоби гідно започаткувати збірку, кождий член комітету зложив свою жертву, як слідує: Михайло Ядловський $50. Кость Качуряк і Василь Світич по $25. Стефана Каша і Андрій Світич по $10. Разом зложено $120.00.

Наше село під оглядом освіти було дуже запущене і ми дуже радіємо, читаючи, як наша молодіж рветься до освіти, організує аматорські вистави, влаштовує вечірки і т. п. Від нас залежить, щоби ця праця розвивалась як найкраще у своїм власнім домі. Братя Лемки сяніцького повіту! Поможіть нам своїми жертвами у викінченню такої гарної цілі. Ласкаві жертви просимо слати на адресу касієра Стефана Каші, 327 ROSEHILL PL., ELIZABETH, N. J., або предсідателя Костя Качуряка, 504 NEW YORK AVE. ELIZABETH, N. J. Всі гроші вишлеться до села через Обєднання, а імена жертводавців і повне справоздання поміститься в часописах.

ЗА КОМІТЕТ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:
К. Качуряк, Андрій Світич, Стефан Каша.

СУМНИЙ КІНЕЦЬ БУВШОГО МІЛЯРДЕРА.

В Будапешті арештовано якогось Бетеша, що походить з визначної родини, що колись був богатим семигородським гороженином. Арештовано його за крадіж мотоцикля. — Той Бетеш брав участь у світовій війні, мав богато воєнних відзнак, був кілька разів ранений, а як виздоровів став вести гуляще нічне життя, яке зіло його мілярди. В однім клюбі втратив Бетеш за одну ніч 450 мілюнів. До решти зіла його майно любов до жінки легких обичаїв. Недавно відставлено його на поліцію як волокиту без заняття, але пустили його на волю з милосердя, а навіть вистарлися для нього скромне заняття. Та він, видно, вже був зовсім морально підупав, бо занедбував свої службові обовязки і ночами шлявся по місті. Вкінці арештували його за крадіж мотоцикля.

В однім містечку годинникар, є теж ритуальним різником, одначе громадяни не дуже довіряють його талантові. Кажуть про нього:

— Коли він заріже курку, то вона йде, коли направить годинник, то годинник стоїть.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

Два Українські Великани.

ІВАН ФРАНКО.

ТАРАС ШЕВЧЕНКО.

Такої пари портретів в Америці ще не було. Розмір 15x20 цалів.

Українці! Купуйте і прикрашуйте ними свої хати. Також всі Організації, Братства, Читальні, Клюби, Школи і Народні Доми повинні прикрасити свої стіни портретами тих наших двох великанів.

Також всі Українські Бізнесмени повинні сего року брати ті два календарі на „Крізмус презент" для своїх костумерів, а зробите їм найліпшу прислугу і задоволення. Портрети друковані в багатьох кольорах і представляються дуже чудово. Пишіть або телефонуйте. Хто з бізнесменів близько Но Йорку, то ми за малими грошами дістали нашого представителя, котрий покаже вам для вашого більше взірців.

GALICIAN BAZAR, 123 AVENUE A, NEW YORK, N. Y.

Наш телефон: DRY DOCK 4-1752.

ТАРЗАНІВ СИН.

(54)

Шведи відійшли з Ковудом до найближчої хижі. В тій хижі вони побачили дівчину, що лежала на землі звязана. Вона мабуть має тисячу років віку. Ковуде — сказав один Швед і повернувся геть з хижі. „Підожди" — вигукнув Ковуд — не так здається тобі в темноті. Вона молода. Я її зараз виведу з хижі. Коли Мерієм вийшли з хижі, вона хотіла знову тікати назад, побачивши перед собою двох білих людей.

Вони зі здивуванням пізнали її. Не було й найменшого сумніву, що це була та дівчина, яку кілька років тому викрадено від шейка. „А що, чи не є вона молодою й гарною?" запитав Ковуд. „Та вона не є старою" у відповіть. Мальбін, стараючися закрити свою цікавість дівчиною. „Та всеодно, вона буде лише тягаром для нас". Дівчина дивилася зі страхом на білих, бо вони для неї були такимиж поганими, як чорні.

—o—

Мальбін звернувся до неї по арабськи „Чи хотілаб ти, щоб ми тебе забрали тепер звідси геть?" — запитав він її. Поволі дівчина почала пригадувати, що колись вона чула цю мову й розуміла її. Нарешті з трудом відповіла: „Я хочу бути вільною й знову зайти Коряка. Але з вами бути не хочу". Тоді Мальбін звернувся до Ковуда: „Вона не хоче йти з нами". „Ви мужчини, — відповів чорний — хіба не можете взяти її силою?"

—o—

„Та це, Ковуде, буде для нас лише морока. Але коли ти хочеш так, то ми можемо забрати її силою". Тепер Ковуд почав торгуватися, щоб як найдорожче продати її. Нарешті торг закінчився і дівчина перейшла до рук Шведів. Заплатили за неї шість ярдів дешевої матерії, три старі мідяні гарматні патрони та новий блискучий ніж. Всі були задоволені гарним торгом. Лише одна Мерієм залишилася зажуреною.

—o—

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ доброго чоловіка до спілки. Бизнес направа (Auto repairing and Weld... істнуючий час 14 лір.
L. CHLEWSKI,
425 — 427 Hoboken Avenue
Jersey City, N. J.

САМОТНИЙ СТАРШИЙ ФАРМЕР пошукує вдови у віці около 50 до помочі на фарми.
WALTER KOSTECKI,
389 Jackson Ave., Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ
Фарма 195 акрів, добра... сідницька, бо є 2 доми... фонтан і одеї на одні фами... пітук хлоби. Ціна $7.000... $3.000. Власитель виїзд... ну, тому так дешево і скоро... бути спродана.
STANLEY NYCHAY
Staffordville, Conn.

МАЙ ФАРМИ.
Оден акер землі на... на годівлю курей, також... стовбом Гайсей, добре... ку стайнів або другий бли... ції Whippany, N. J., де... Ціна за бизнесовий... $5.000 Усіма купи... а рента на місяці... рокладні дот. Пишіть д...
SUPERIOR HOLDING CORP.
24 Huntington Terrace, Newark, N. J.

Д-Р ЮРІЙ АНРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ
І. АКУШЕР
153 AVENUE B,
NEW YORK, N. Y.
(між 9. і 10. ул.)
Тел.: ALGONQUIN 4-8625
Урядові години: рано від 10 до 11, вечір від 6 до 8 з 8 неділі після змови.

DR. N. M. HNATYSHYN
УКР. ЛІКАР-ХІРУРГ
2732 WEST 14th STREET,
CLEVELAND, OHIO.
TEL.: PROSPECT 7597.

Herman Turkel
АДВОКАТ ІЛ ДОРАДНИК
ПРАВНИЧИЙ
51 Chambers St., New York City
ROOM 123. — TEL. WOrth 2-7680.
ЦИВІЛЬНІ, КРИМІНАЛЬНІ і РОЗВОДОВІ СПРАВИ.
Виробловання документів, контракти і полагоджування всяких других легальних справ.
ГОВОРИО ПО УКРАЇНСЬКИ.

ВЗОРИ
канва, нитки до вишивання L. M. C. і стемпованої ріжи пишіть по каталог до
UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

РІДКА НАГОДА І ДЕШЕВИСТЬ.
ФАРМА 41 акрів, земля... дуже урожайна, при... дорозі і близько міста. Дім... 7 гарних кімнат і другі забудо... ня в дуже добрім стані, все по... трібна мешканцям і... ковиско з водою; 2 гарні коні, 4 молоді корови, 3 ялиці, 250 ку... рей, 280 качок, багато сіна і ко... рушкою, пшениця, овес, 10 акрів... статої кукурузи, бульби і друга... огородовина. Ця фарма мусить... бути спродана з причини... родині, за дуже пристойну ціну... для скорого покупця. Ціна $5.700... Готівки потрібно $3.000. Пишіть... ся: 227-
FARM AGENCY,
593 Jersey Ave., Jersey City, N. J.
Маємо кілька дуже... ших ФАРМ на продаж. Хто... тепер купить фарму... бодай... тому, що тепер... все на... ФАРМІ, а дешево і... купить... бо на весну майже... такою; треба за ФАРМИ... заплатити, коли фармер... на фарм, то ціна весни... ниться ціну, маючи на... продасть її дорожче і переве... так буває, що... фармер в літі, платять... ніж. Купуючи фарму в теперішнім... можна заощадити гроші.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАЙМАЄТЬСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
Tel.: Orchard 4-2568
NEW YORK CITY
129 E. 7th STREET.

ПЕРШИЙ ЗАКЛАД ПОГРЕБОВИЙ ЗАКЛАД В НЮАРКУ І НА ОКОЛИЦЮ.
Ми робимо гарні похорони
по $150
Без ріжниці як далеко розміщеності, кличте нас:
Офіс: 485 — AVON AVENUE
Телефон: Teatar 3-8822 або waverly
2-1636, NEWARK, N. J.